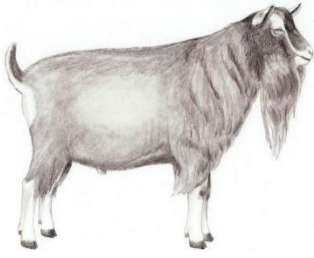
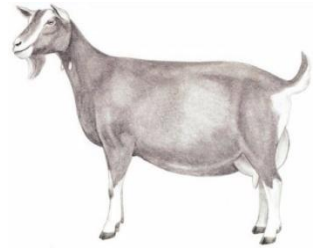

Landelijke Fokgroep Toggenburger

Fokcommissie van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij

Verslag van de **algemene ledenvergadering**
georganiseerd door de Landelijke Fokgroep
Toggenburgergeiten op **zaterdag 8 november 2025**
in de Vosselhoeve te Epe.

Om 10.00 uur kon de voorzitter van de Fokgroep, Piet Greeve, de vergadering **openen** en de aanwezigen welkom heten, in het bijzonder welkom aan onze erevoorzitter Doede de Jong, aan Maurice Vaessen namens SZH, aan Antoinette van Zutphen -zij zal vanmiddag de presentatie Fokker aan het Woord verzorgen- en aan de aanwezige NOG-bestuursleden. Het was een mooi keuringsjaar met prachtige kampioenen.

De **agenda** kan onveranderd **vastgesteld** worden.

Mededelingen:

- Bericht van verhindering is van 15 personen ontvangen. Er zijn 33 personen aangemeld.
- De bijdrage aan deze bijeenkomst bedraagt € 15,00 p.p incl. de lunch en enkele consumpties.
- De studiedag/voorjaarsbijeenkomst zal op zaterdag 30 mei 2026 worden gehouden.
Naar een locatie wordt nog gezocht.
- Dag van het Schaap wordt op zaterdag 6 juni 2026 gehouden.
We kunnen deelnemen met een presentatiegroep of een keuring organiseren.
- Vandaag wordt er in het noorden van het land bij enkele bokken sperma gewonnen. Ook in het oosten van het land wordt dit seizoen nog bij enkele bokken sperma gewonnen. Wanneer aanwezigen belangstelling hebben kunnen ze zich voor 2026 aanmelden met locatie en de aanwezige bokken.

Notulen van de najaarsvergadering die op **zaterdag 9 november 2024** in de Vosselhoeve werd gehouden was tegelijk met de uitnodiging gemaild, zijn behandeld en onder dankzegging **goedgekeurd**.

Samenstelling van het bestuur: Er zijn dit jaar geen bestuursverkiezingen. Opmerkelijk is dat er in een komend jaar drie bestuursleden tegelijk aftredend en hopelijk herkiesbaar zijn. Dit maakt het bestuur kwetsbaar. Vanuit de zaal komt het voorstel om de functie van voorzitter dit jaar te laten herkiezen en dit wordt bij acclamatie vanuit de zaal bevestigd. De periode van de voorzitter wordt nu 2025-2030.

Door een oponthoud komen nu nog 3 personen binnen. Zij worden welkom geheten, in het bijzonder Wim Voskamp en Theo van der Meer. We zijn nu met totaal 32 personen.

Het **keuringsrapport** voor melkgeitenrassen wordt door Doede de Jong -de rasspecialist van de Fokgroep Toggenburger- nog eens uitgebreid uitgelegd, vooral de **wegingsfactor** wordt behandeld.

De bovenbalk is waardering en de onderbalk is constatering.

Algemeen Voorkomen wordt gevormd uit de onderdelen: Ras/Melktype, Bouw, Ontwikkeling, Benen en Uier in de percentages van 15, 15, 10, 30, 30 = 100%.

Tijdens de bijeenkomst in februari voor de rasgebonden inspecteurs wordt er vooral nadruk gelegd op uniformiteit van keuren en inspecteren én het advies wordt gegeven om de mogelijkheden van de onderbalk te gebruiken. Vul ook de bemerkingen in. Het opnameformulier moet de geit/bok weerspiegelen. Belangrijk is dat de inspecteurs het opnamerapport bespreken met de eigenaar.

De rasspecialist voert het beleid van het bestuur, van de leden uit. De rasspecialist moet leiding geven aan de rasgebonden inspecteurs. We moeten werken aan uniformiteit, maar het blijft mensenwerk.

Bestuursvoorstel: Aanpassen eisen modeldieren. Dieren met een L of E bij de bemerkingen op de onderbalk kunnen niet met ≥ 90 punten gewaardeerd en excellent worden. Tevens wordt de gestreefde kruishoogte voor modeldieren op volwassen leeftijd voor geiten 70 cm. en voor bokken 80 cm. gesteld. Deze aanpassingen geven duidelijkheid. Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

Er volgt een korte **pauze** van 11.10 uur- 11.25 uur.

Fokkerij TOEN, NU en de TOEKOMST door Wim Voskamp, Harmjan Popken en Doede de Jong.

Er wordt een PowerPoint presentatie getoond met excellente dieren uit het verleden waarbij Wim Voskamp een zeer onderhoudend praatje heeft gehouden.

Veel aandacht werd besteed aan de dieren met de stalnaam van de Kerkbrink van Tammo Smit uit Zuidlaren. Deze dieren hebben in het verleden mede de basis gelegd voor de Toggenburger fokkerij. In Drenthe, de bakermat van de Toggenburger fokkerij, werd vooral gekeken naar vitaliteit.

Meerdere bloedlijnen, meerdere types zorgden toen voor genetische diversiteit. Door de jaren heen werd er gefokt naar een gedrongen type waarbij te weinig rekening werd gehouden met dierenwelzijn en geboorteproblemen.

Royalere lichaamsruimte zorgt immers voor gemakkelijker geboortes.

Voskamp refereert aan het fokdoel dat opgesteld werd in 1938.

Hij bezocht erg veel keuringen met honderden aanwezige dieren en waar rubrieken met 20 dieren geen zeldzaamheid waren. Veel hangt af van de verzorging, het is een sobere geit met voldoende productie.

Te royale conditie tijdens de drachtperiode zorgt veelal voor te grote lammeren en daardoor moeilijke geboortes.

Harmjan Popken vervolgde de presentatie met dieren uit het heden.

Er werden foto's van dieren van prima kwaliteit uit de recentere jaren getoond.

'Overgetypeerde dieren' werden door Doede de Jong besproken; bokken hebben problemen met dekken, schachten niet of nauwelijks uit, vaak zijn dit zware, diepe bokken met een hoger inteelpercentage, het geeft veel gedoe met teleurstellingen tot gevolg.

Bij geiten geeft bekkenvernauwing problemen met geboortes en sterftes van geit en/of lammeren.

Er zijn tegenwoordig minder fokkers maar toch is het doel te proberen te komen tot goede fokresultaten.

Laten we proberen ruimere dieren te fokken.

Dit kan bereikt worden door:

- de inteeltcoëfficiënt naar beneden te brengen
- spermawinning
- inbreng van vreemd bloed van buitenlandse rassen te gebruiken.

Dhr. Maurice Vaessen van SZH spreekt vanuit zijn functie over verwantschap; Welke vertegenwoordigers van andere populaties kunnen we gebruiken? Zwitserse rassen, Duitse rassen? De oorsprong is altijd vanuit Zwitserland. Veterinair moet nog nader bekeken worden hoe we vertegenwoordigers van deze rassen kunnen gebruiken. Een advies van hem is om niet allemaal tegelijk zulke bokken te gaan gebruiken, juist dan is er weer gevaar op inteelt. Zorg voor meer spreiding.

Aan Wim Voskamp werd als dank een RVS Toggenburger geit aangeboden.

Tijdens de **lunchpauze** stond er een buffet klaar met heerlijke soep, diverse broodjes, beleg, fruit en drankjes.

Bij **Fokker aan het woord** had Antoinette van Zutphen van stal van 't Haagje uit Tull en 't Waal een prachtige presentatie voorbereid. Ze houdt - weliswaar met een korte onderbreking- vanaf 1980 Toggenburger geiten. Eerst lid bij ver. Lopik en later bij ver. Maarssen eo.

Ze toonde foto's van haar geiten waar ze mee begonnen is en van de bokken zoals Sweelhoeve Nectis, Sweelhoeve Nadal, Rubia, Pieter P, Romke P die in het verleden zijn gebruikt en van de geiten die nu op stal staan. De lammeren worden bij de geboorte van de moeder afgehaald en ze krijgen meerdere keren per dag biest en later melk aangeboden. Die frequentie wordt minder en bij 10- 12 weken worden ze gespeend.

De lammeren gaan al snel met de volwassen dieren in de koppel naar buiten en grazen in de wei. Deze herfst zijn er 6 dieren gedekt. Aan Antoinette werd als dank een RVS Toggenburger bok aangeboden. Naar aanleiding van deze presentatie geeft Maurice Vaessen uitleg over het verkrijgen van het predicaat ERKEND FOKCENTRA van SZH. Meer informatie hierover: <https://szh.nl/dieren-houden/erkende-centra/>

Predicaten: De lijst met de 12 geiten die het predicaat **Bokmoeder B** hebben behaald wordt getoond en certificaten worden uitgereikt aan de eigenaren van de 3 nieuwe modelgeiten 2025. Felicitaties voor de fokkers/eigenaren.

Terugblik keuringsseizoen 2025 door de rasgebonden inspecteurs. Theo van der Meer vertelde dat de aspirant inspecteurs Harmjan Popken en John Hazendonk bij meerdere keuringen en huiskeuringen hebben meegelopen en goede vorderingen maken. Harmjan en John doen op deze manier veel ervaringen op en vinden het zelf erg leerzaam. De afweging maken tussen goede en minder goede dieren vereist ervaring. Theo van Herwerden heeft ook tijdens een keuring stamboekinspectie met de aspiranten uitgevoerd, hij was aangenaam verrast, door de bevindingen samen te bespreken maakt het je allerter. Ook voor de inspecteur is het leerzaam. Hij vond het een mooi keuringsseizoen, heeft veel keuringen bezocht, dit werkt verhelderend, gaf aan dat hij scherp moet blijven. Simon van der Paauw heeft veel dieren opgenomen; veelal goede dieren. Verschil vond hij dat op keuringen betere dieren getoond werden en bij huiskeuringen ook dieren van minder kwaliteit opgenomen worden.

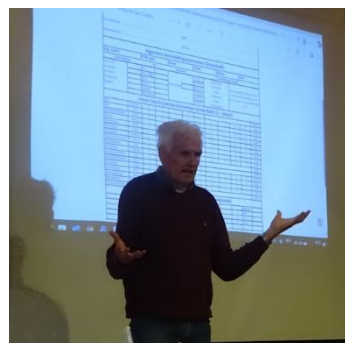
Keurmeesters van de Nationale Geitenkeuring in Nijkerk stellen de vraag aan de inzenders van deze keuring hoe zij het hebben ervaren. Jan Hendrik Speelman vond het een mooie spannende keuring. Andre Koekkoek vond dat de focus op rastype lag, dit werd duidelijk tijdens de keuring aangegeven toch moest hij wennen aan deze manier van keuren. Uitleg was goed. Zowel Antoinette van Zutphen als Andre Koekkoek moesten schakelen bij de uitslagen. Harmjan Popken was verrast over de lammeren. Sommige lammeren misten jeugd. Piet Greeve vond dat de nadruk gelegd werd op Type. Theo van der Meer legde uit dat er gekeurd was naar Ras/melktype en adel. Het waren soms verrassende uitslagen, er was nuance verschil en overtypering werd niet gewaardeerd. Natuurlijk zijn er teleurstellingen doordat dieren niet op kop kwamen te staan. Maak dan een goede keuze door welke bok bij zulke dieren te selecteren en te gebruiken. Er werd gekeurd zoals eerder was afgesproken.

Activiteiten:

In februari 2026 wordt er weer een inspecteursbijeenkomst georganiseerd.

Studiedag/voorjaarsbijeenkomst Fokgroep Toggenburger	30 mei 2026
Dag van het Schaap	6 juni 2026
Farm & Country Fair in Aalten	26, 27 en 28 juni 2026
Fokveedag Hoornaar	19 september 2026
Algemene ledenvergadering	14 november 2026

Ook is er de mogelijkheid wanneer er een afstammelingenkeuring wordt georganiseerd om deel te nemen.

Rondvraag: Doede de Jong merkte op dat zowel de kruishoogte van 70 cm. voor Modelgeiten en 80 cm. voor Modelbokken bij het bestuursvoorstel is aangenomen en dat bij L of E bij bemerkingen het dier max. 89 punten scoort.

Vraag vanuit het bestuur: Als u een locatie heeft of weet waar de studiedag in 2026 kan worden gehouden kunt u dit aan het bestuur doorgeven.

De voorzitter **sluit** om 14.50 uur de vergadering en bedankt allen voor de aanwezigheid en inbreng.

Er was nog gelegenheid voor een drankje en een praatje.

9 november 2025,
Bestuur Landelijke Fokgroep Toggenburger geiten.